

STUDENTS

AKADEMISKĀS DZĪVES LAIKRAKSTS

K. Branta un K. Upeslejas nodibināts 1922. gada.

NUMURS MAKSA
20 SANT.

IZNĀK 2 REIZES
MĒNESI

Redakcija un kantoris

Rīga, Basteja bulv. № 11, dzīv. 15. (ieja no Valdemāra ielas). Tālr. 32636. Runas stundas:
svētdienās no 11—12, pirmdienās no 18—19.

Pasta adrese: Rīga, Pasta kaste № 70. Pasta tek. rēķ.: 424. Gada abonem.: Ls 3.—

Sludinājumu maksa: priekšpusē 90 sant., tekstā 60 sant., sludin. daļā 20 sant., par
pētīstrindiju + 5% sludināj. nodoklis.

№ 140.

Ceturtdien, 11. oktobrī 1928.

VII. ak. g.

Vai ideju trūkums?

Bieži dzirdētas balsis, ka latviešu studentiem trūkstot lielāku ideju, par kurām pašreiz varētu nostāties un cīnities; senāk bijis citādāk. Vai patiesi?

Protams, tautas atmodas laikmeta centieni, liekas, itka palikuši vēsturei, arī ideja par Latvijas valsti piepildita. Tomēr arī nacionālā ideja vēl nav nobriedis auglis. Dažos gadu desmitos esam ieguvuši joti daudz, bet kā jau tas lielā steigā parasts, gadās arī par viršiba un trūkumi. Mums ir sava valsts, bet trūkst valstisku tradīciju. Ne jau studenti tās var radīt, bet gan iesaknot un dot tām pelnītu cienību, mūsu spēkos stāv.

Valstisku tradīciju trūkums ir par iemeslu daudzām mūsu valsts neveiksmēm un svārstībām. Tradīcijas dod lietām stabilitāti, cienību un svinīgumu — tāda balva Latvijai būtu gaužam vērtīga.

Arī nacionālo pašapziņu un istu dzimtenes mīlestību mums jāizkopj. Šajā ziņā mums var noderēt citas tautas un to studenti. Mācīsamies latviski domāt, latviski runāt, latviski just. Ista dzimtenes mīlestības darbs, protams, bija, kad studenti šovasar gāja palīgā savai plūdos cietušai tautai. Tautiskā ideja jāizkopj un jāstiprina.

Pāri visai pasaulei pārlidojusi pēdējā laika lielā ideja, kas ir sāpēm dzimusi un cilvēku mīlestības apgarota, prasa mieru. Mieru cilvēcei un tautā! Tas ir superlatīvs no kristīnisma idejas par cilvēku mīlestību. Miera ideja iet formālu gaitu, radītas iestādes un slēgti pakti, kas viņas pānākumus vairo, bet neatkarīgi no tā, jaunajaj akademiskajai ģenerācijai, tā sekmējama un uzņemama par ipašumu savā pasaules uzskatā.

Liela un dzīja ir atturības ideja. Cik divaini, ka taisni šai idejai pat kaitējusi akademiskā jaunatne. Atturības idejai ir zinātniska bāze, viņas saturs ietver atziņu par cilvēka dzīvā spēka aizsardzību un apvieno daudzus svarīgus blakus faktorus. Tā ir humāna ideja, par kuru nostāties ir mūsu pienākums. Ne zobgalības, ne bravūru, bet cienību, personīgu piemēru un atbalstu. Ne bojāt veselību, apslāpēt garīgos centienus, nosist nelietīgi laiku, atraut naudu labākiem mērķiem, kropjot savu čīsko un estētisko skatu nn būt par izsmiekla priekšmetu pārējiem pilsoņiem, bet stiprināt tautā sava studenta credo, akademiskā pilsoņa prestižu.

Šai ziņā arī mērenība mums nepieņemama. Ar sapuvušām parašām un nelogiskiem iztulkojumiem lieta nav glābjama un kompromiss neder. Kas slīkts, ir atmetams, raksturs to prasa. Arī zinātnes patiesā mīlestība mūs uztodina.

Vai ideju trūkums? — Nekādi. Te minēju dažas idejas, kas prasa atrisinājumu un to, bez tam, vēl daudz. Ir arī vēl daudz mazas ideju straumites, kuru piepildījums nestu svētību. Atbalstīsim aktīvi arī tās. —

Mums neder tas, kas pietika Romas tautai — panem et circenses — mums jākāpj augstāk, soli pa solim, citus aicinot līdzi. Mums jāapzinās arī atbildību, kādu nesam sabiedrības priekšā. Mūs imite, mums tic, mums seko.

Mēs nesam atbildību arī zinātnes priekšā: ja smejam zinātnes avota skaidros ūdeņus, tad tūrī to dosim tālāk, nesadūļojuši viņa dzidrumu.

Slavenais filosofs Spensers saka, ka „ne tās zināšanas ir dārgas, kas sakrājas kā lieli garīgi tauki, bet tās, kas pārvēršas specīgos garīgos muksuļos.“

Uzticīgi un uzcītīgi kalposim, kā zinātnei, tā savai tautai.

A. Šilde.

Prof. Dr. ing. h. c. Gregors Švarcs.

Ar profesora Dr. ing. h. c. Gregora Švarca nāvi Latvijas universitātes inženierzinātņu fakultāte ir zaudējusi nopelnīem bagātu, no visiem iecienītu un iemiņotu mācības spēku.

Švarcs dzimis Lodzē 1860. gadā. Skolas laiku pavadījis Varšavā un Drezdene. Pēc skolas beigšanas iestājies Drezenes techniskā augstskolā studēt inženierzinābas. Pēc tam studijas viņš turpināja Rīgas Politehnikumā, kuru beidza 1884. gadā. Beidzis studijas viņš tanī pat augstskolā divus gadus strādāja kā asistents inženierzinātņu fakultātē. Tad veselus divpadsmit gadus viņš nodevās praktiskam darbam, strādādams pie šoseju būvēm krievu kara resorā un pie Rīgas-Pleskavas dzelzceļa līnijas būves. Šo pēdējo inženierzinātņu nozari viņš izvēlējās kā speciālitāti, kurai veltīja visu savu mūžu.

1899. gadā Švarcu atkal aicināja Rīgas Politehnikums. Kopš tā laika viņš strādājis kā mācības spēks mūsu augstskolā un pālēcis tai uzticīgs līdz mūža beigām. Kopā ar Malcheru, Vodzinskiju u.c. Švarcs radīja un nosnīcīja Rīgas Politehniskā Institūta inženieru fakultātēs labo slavu, kura sniedzās aiz mūsu dzimtenes robežām. Ka viņa nopelnus atzina arī ārpus viņa ūsaurākā darba laukā, liecina viņa uz aicināšana piedalīties konferencē Pēterburgā, kuriā apsprieda augstskolu reformas. Vēlāk viņu iecēla par Maskavas Ceļu Būves Institūta diplomu pārbaudišanas komisijas locekli.

Arī administratīvā darba laukā Švarcam biji izdevība izmēģināt un parādīt savas spējas, ieņemot no 1903. līdz 1906. gadam tai laikā joti atbildīgo un nepateicīgo Rīgas Politehniskā Institūta vicedirektora vietu. Kad pasaules kārtā laikā Rīgas Politehniskais Institūts pārcēlās uz Maskavu, Švarcs tam sekoja. Tomēr 1918. gadā viņš atgriezās turpināt savu pādagogisko darbību jaunradītā Baltijas Techniskā Augstskolā. Kārtā un revolucionās jukula laikos viņam, tāpat kā pārējiem kolē-

Prof. Dr. h. c. Jēkabs Lautenbachs-Jūsmiņš.

(Beigas).

Kā redaktors J. Lautenbachs ir tiklab kā aizmirstis. Viņa redaktora darbības laiks arī ir stipri iss. Aprī. 2 gadi. Redaktors viņš ir pa diviem lāgiem. Vispirms „Pagalmā“ redaktors, tad vēlāk „Ratas.“

„Pagalmā“ ir mūsu pirmais ilustrētais žurnāls. Ārēji košs. Viņu izdod E. Zislaks (Ed. Sieslaik) Jelgavā. „Pagalmā“ saturis ir krietns. „Pagalmā“ iznāk pirmā, 1881. g. divreiz mēnesī (pavisam 24 numuri), otrā, 1882. g. ikkatru nedēļu, bet iznāk pavism vairs tik 25 numuri.

Savu skaisto „Pagalmu“ Lautenbachs ievēlēj ar dzejoli „Pagalmā“. Starp citu viņš tur saka:

„Vārdu „Gaisma“ minēdama

Tauta viņu cēlusī...“

„Lai tur visas zinātnības

Savu gaismu spīdīna!

Lai tur visas dailes, mākslas

Savu zeltu ritīna!

Lai tur Līga zelta spārniem,

Zelta kokli lidinās,

Visam labam, skaistam, jaukam

Piešķirdama paspārni.“

Ievērojamas un raksturīgas domas Lautenbachs izsaka žurnāla „Prospektā.“

Lautenbachs ar lielu sajūsmu, neizsīkstošu un nesalaužamu energiju stājas pie darba. Nekas viņu nespēj salauzt. Nekāda darba nasta nospiest.

Viņš strādā un cerē, cerē un strādā, iet spraustam mērķim preti, neskaitādamies ne pa kreisi, ne pa labi, ne

gājuši, nav gājuši secen smagi pārbau-dijumi un grūtības, — viņa darba prieku un dzīves sparu tie tomēr nevarēja salauzt. Un kad vistumšākie negaisa mākoņi biji pāri un kad mūsu zemē uz drupām sāka zelt jauna dzīve, Švarcs nekavējās dot savas bagātās zināšanas un piedzīvojumus viņam jau sen par tēviju kļuvušās Latvijas jaunradītai augstskolai.

Kā viens no pirmajiem jaunās augstskolas inženierzinātņu fakultātes mācības spēkiem, Švarcs atrada šeit plašu darba lauku, kura izkopšanai viņš nodevās ar patiesu mīlestību un labām sekām. Viņa ipatnējo stāvokli fakul-tātē raksturo tas, ka gandrīz visi fakul-tātēs mācības spēki ir viņa bijušie skolnieki, kuri saistīja pie viņa sīsnīgā pateicība un draudzība. Viņa skaidrie, vienmēr stingri kritiskie slē-dzīeni, viņa spējas vissarežītākās si-tuācijās un problemās ar pirmo acu uzmetīenu uztvert lietas būtību, neļau-joties iespaidoties no blakus apstāk-lijem, — šās īpašības laimīgi apvieno-tās ar plašām zināšanām savā prieķī-metā, padarīja viņu par drošu padoma devēju kolēgiem un par uz mudinošu akadēmiskās jaunatnes skolotāju kā auditorijā, tā rasētāvā.

Par viņa izcilus nopelnīem Latvijas universitātē viņam piešķirta Dr. ing. h. c. Tiklab šajā gadījumā, kā arī viņa 25 gadu akademiskās darbības jubilejā izpauðās viņa kolēgu un stu-dentu suminājumi nn pateicības vis-dažādākos veidos.

Liktenā labvēlība deva Švarcam viņa dzīves vakarā iespēju būt lieciniekam, ka viņa mūsu jaunā dzelzceļsatiksmes darba laukā kaisīta sekla nes daudz-kārtējus augļus; liktenīm labpaticis jaunobeigt mūža darbu tur, kur sācis... Dzīves apoļoce nu ir noslēgta. Tas, kas viņu ir mērojis, lai atdusas miera pēc darba, kuriā viņš sevi ir veltījis. Viņa kolēgi un skolnieki visskaistāk godinās tā piemīnu, turpinot šo darbu tai pašā garā un virzienā.

Prof. A. Buchholz.

atpakaļ, neklausīdamies, vai viņu cel vai pel, viņš mierīgi strādā un veic savu uzdevumu un to veikdamis censās arvien papildināties zināšanās un pie-pildīt pats sevi. Apbrīnojama griba un energija. Kā viņa redaktora darbībā, tā visur citur un vienmēr visa viņa dzīvē.

„Pagalmā“ viņš nevien visu rū-pīgi redīgē, bet arī pats daudz raksta: dzejoļus, stāstus, zinātniskus acerē-jumus, celojuma aprakstus. No stā-stiem „Pagalmā“ starp citiem iznāk „Pazudušās Katrīnes da-lideris“, novele, sarakstīta no Jakobus (Lautenbacha), T. H. Pantenija stāsts „Olas dēl“, Ernstā Dorna romāns „Zviedru bērns“.

Lautenbachs starp citu raksta par „latviešu mitologiju“, „latviešu gramatiku“, par „cil-vēka balsi un tās aprobēžo-tību“, par to, „kā pasaule īet gan vissuz prieķu“. Lautenbachs ir ideālists. Viņš tie labam un dajamtic, ka pasaule valda prāts, valda pro-gress, bet ar savu zinātnisko darbību viņš vairāk censās apgai-smot pagātni, celt gaismā no grīmu-sasenčupilis, viņu dievus, viņu dzeju, nekā ap-gai-smot tagadni un rādit tautai ceļu uz nākotni. Trūka varbūt sintezes, kas savienotu pagātni ar tagadni. Un šai apstāklī varbūt slēpjās cēloni, kāpēc „Pagalmā“ bija jāapstājas.

1884. g. 11. septembrī iznāk reiz nedēļa žurnāls „Rota“, kuru izdod pasta tek. rēķ.: 424. Gada abonem.: Ls 3.— Sludinājumu maksa: priekšpusē 90 sant., tekstā 60 sant., sludin. daļā 20 sant., par pētīstrindiju + 5% sludināj. nodoklis.

čakli strādā arī Lautenbachs. Pirmajā „Rota“ numurā ir „Mīlestības stars“ no Jūsmiņa (Lautenbacha). 1885. g. Lautenbachs „Rota“ ievieto savu „latviešu tautas epo a gabalu „Dievs un velns.“ „Rota“ 46. numuru 1886. g. J. Lautenbachs paraksta kā redaktors. Viņam ir ar savu autoritāti, energiju un spējām „Rota“ jāglābj. „Rota“ 1. numurā bija ievietota Alekseja Potjechina reālistiskā novelle „Laiž dībka“ („Eku meita, cielaviņa“), bet krievu sādžas dublāinās tekas tāreiz „Rota“ nevarēja novest pie latviešu tautas sirds. Krievu gars nevarēja sasildīt latviešu tautas dvēseli.

Ari Lautenbachs ar savu ideālismu, savām zināšanām, spējām un energiju nevarēja vairs „Rotu“ glābt.

„Rota“ beidza savu gaitu ar 12. nu-muru (24. martā) 1887. g.

Viņas pēdējais izdevējs K. Klāviņš saka žurnālu beigdam, ka katru gadu bijis jāpieliek prāva summa naudas, lai „Rotu“ varētu uzturēt. Kas „Rotu“ uz gadu pastellējuši varot viņas vietā dabūt „Dienas Lapu“.

Neveiksme nav vienīgi meklējama Alekseja Potjechina reālistiskajā novelle, bet vispār toreizējos apstākļos žurnāls vēl nevarēja pastāvēt. Pat tādi, tik labi, kā „ Pagalmā“ vairāk „Rota“ vēlāk „Rota“ kaut viņi arī bija drusku vienpusīgi.

Kā redaktors, jāsaka, J. Lautenbachs, ir ievēojams, nopelnu bagāts, neaiz-mirstams. Kaut tāds viņš paliku tautas atmiņā!

Par Lautenbacha energiju, garu lie-cina sekošie pantī:

„Pacietība! — nelgu tikums!

Man tu nepaliksi likums,

leikam ņemu tu tavu autu,

Vēlos velns lai tevi rautu!

„Lāsts vīna sulai, kuļu dzējam! Un tevīm, saldais mīlestības glāsts! Lāsts visam, ko vien ticam, uz ko ceram! Par visu gļēvai pacietībai lāsts!“

Energija, nesalaužama energija un izturība Lautenbacham no dabas dota. Tās dāvanas, gara spējas, tās mantas, tos podus, ko daba viņam devusi un uzticējusi, viņš visu visaugstākā mērā ir attīstījis. Viņš ir pilnīgi piepildījis pats sevi.

Sai ziņā viņš var būt un arī lai ir mūsu visu cēls paraugs.

Nav cilvēkam nekā augstāka, kā: pie pildīt pašam sevi. Vairāk neviens nevar. To J. Lautenbachs ir pilngāji izdarījis. Viņš ir pats sevi piepildījis.

Prof. Dr. phil. P. Zālīte.

Piezīme. Manā rakstā par Jēkabu Lautenbachu pašā sākumā ir ieviesusies ķūda, kura būtu izlābojama.

J. Lautenbachs diemžēl ir sestais un tāk piektās mācības spēks, kas ņo-gād miris.

Tad kādā vietā uz beigām, kur runāts tiek par Lautenbachu kā par redaktoru, ir sacīts „vienupisīgs.“

Vārds vienpusīgs nav iztulkojams un saprotams J. Lautenbacha redaktora darbībai par sākumā. Ar to tik gribēts teikt, ka Lautenbachs sevišķu vērību piegrieza mūsu tautas gara mantam, pagātnei un mazāku vērību tagadnei un tagadnes problēmam. To darīdams viņš kā tautas gara mantu krājējus un pētniecks vārēja būt un arī bija jo pilnīgaks, vareja viņas pamatīgak izpētīt un savos žurnālos labāki un pilnīgāki izteikt. Tas viņam tik par labu. Bet kā redaktora aizkavē no sadzīves jautājumu tik pat pamatīgas un pilnīgas apskatīšanas, kā viņš to darīja runā

baznīcā uzreiz sajūtama svētku noskaņa, kurā izgaist apkārtējā darbdienas kļauja un troksnis. Baznīca kupla skaitā — mācības spēki, studenti, kā arī daudz viesus. Dievkalpojuma ievada liturgiju teica doc. L. Adamovičs, kam sekoja Universitates kora dziesma: „Aust jauna diena.“ Kanceles runā prof. K. Kundziņš par pamatu nēma šādus vārdus (no Pāvila 1. gr. Korintiešiem 3; 16; 17) „Vai nezinat, ka jūs esat Dieva nams un ka Dieva gars jūs mājo. Ja kas Dieva namu samaitā, to Dievs samaitās, jo Dieva nams ir svēts un jūs esat svēti.“ Aizlūgšanas un svētīšanas vārdus teica prof. V. Maldonis. Noturot aizlūgšanu par pārdzīteni, draudze nodziedāja „Dievs svēti Latviju.“ — Pēc svītīgā dievkalpojuma plkst 11. Universitātes aula sākās svētku akts. Ieradušies valsts prezidents G. Zemgals, saeimas pr. P. Kalniņš un citi valdības pārstāvji; mācības spēki un studenti. Aktu atklāj rektors prof. M. Zīle. Ievadrūnā rektors starp citu raksturoja Universitāti kā augstāko garīgās dzives centru, kurai jānes vislielākā atbildība par Latviju. Garīgo cilvēku vēl neraksturo augstais amats, bet gan iekšējā vērtība. Universitātes pienākums ir rūpēties par Latvijas labklājību, dodot iestus tautas garīgos vadonus. Latvijas tautas gājīto tagadni pārvarēs tikai neatlaicīgais un grūtās darbs. Pēc rektora runas L. U. koris nodzied „Dievs svēti Latviju.“ Akademisko priekšlasījumu noturēja prof. K. Rezevskis par tēmatu „Vērtību mērogi.“

Pēc tam sekoja rektora ziņojums par Universitātes stāvokli un darbību 1927./28. g. mācības gadā. Pagājušā mācības gadā bijuši imatrikulēti studenti 7449 un brīvklāsītāju 122. Starp stud. bijuši viriešu 5504 (jeb 73,9%), sieviešu 1945 (26,1%).

Latvijas pavalstnieku 7390 (99,2%); ārvalstnieku 59 (0,8%); latviešu 6234 (83,7%), cittautiešu 1215 (16,3%). Visvairāk bij studejošo tautsaimniecības un tiesību 2121, tad seko lauksaimniecības ar 984, un citas.

Mācības spēku pārskata gada Universitātē bij: 66 štata profesori, 8 ārštata profesori, 78 štata docenti, 11 ārštata docenti, 17 lektori, 3 prozektori un 118 asistenti, kopā 329 mācības mācībs spēki.

Visvalds Jankaus.

Ziedona rīta.

Dvēsele gavilē jaunības rīta, Sirdi zan dziedošais ziedona prieks Zilganā plīvurā tāle vēl tīta — Kādas gan balvas tur liktenis sniegs?... Rožainas cerības acis mums saulo, — Sapnot un milēt vēl ziedoni lauts... Viesulim līdzi caur pasauli aujot Jaunības neprāts un ilgas mūs sauc. —

Laimigie, tūkstoškārt laimigie miķi, — Jaunības gaistošais saulainais tvaiks... Rimstat uz brīdi jel, mūžības irķi, — Apstājies, apstājies, apstājies, laiks!...

Cilvēks, kas nesteidzas.

(Eleganciema essējs 1.)

Laikmetiem mainoties, mainās arī viņu ideāli. Bet mūsu laikmetā tukšums un ideālu trūkums ir visbiežāki sastopamais ideāls. Ja kāds dzejnieks teicis: „visbanālāki ir likties, ka tu neesi banāls“, tad mēs šo aforismu varam saprast arī kā psichisku parādību, norādošu uz zināmu peckajā laikā bieži sastopamo parādību — likties par orginālu. Tieksme par visu varu atšķirties no pelekēm līdzcilvēkiem un vērst citu skatus uz sevi ir jau tik parasta, ka top ikdienišķa un, līdz ar to, „banāla“. Mēs bieži liejotām vārdū „elegants“, identificējam to ar „šiku“, „modi“, „džentlmenismu“, „aristokratismu“ un Dievs zin vēl ar kādiem ciemiem asinonimiem. Un tomēr iedzījinoties Šī vārda literāriskā vēsturē, mēs izjūtam, ka „elegance“ ir pilnīgi kaut kas cits. Elegance, kā aistetikas jēdziens, ir tā iegūta vienkāršība un perspīkuitātē, (pats par sevi saprotamība, die Selbstverständlichkeit), kas liekas būt „banāla“, un tomēr nebaidās no viņas un netaisās būt par originalitāti tikai tādēļ, lai atbrīvotos no nepamatotā banālitātes pārmetuma. Kaut kas ārkārtējs var būt elegants tikai tad, ja viņš tā nešējam ir jau ikdienišķīgs, jo neikdie nišķais piešāv katram, kā sīvenam

Godalgotie studenti.

Stud. phil. Valija Rūdžītis (m. 10322, par konk. darbu „Literāriskā kritika Horācija darbos“ — 1. godalga Stud. ing. Valdemārs Ripke par diplomdarbu „Dzelzstilts pār Daugavu Daugavpilti“ — 1. god. Stud. ing. Teodors Rūsiņš par diplomdarbu „Dzelzsbetona tilts par Mūsu pie Ceraukstes“ — 1. godalga. Stud. ing. Bernhards Skulte pardiplomdarbu „Kuldīgas pilsētas kanalizācija projekts“ — 1. godalga. Stud. chem. Alfrēds Tauriņš (m. 7425) par konk. darbu „Organisko radikalu saistības stipruma noteikšanas metožu salīdzinājums un viņu kritiska novērtēšana — 1. godalga.

Stud. math. Marija Rosēns (m. 6691) par tematu „Vietējā zvaigžņu laika un ritmisko laika signālu starpība“ — 1. godalga.

Stud. mech. Kārlis Neretnieks par diploma darbu „Jūrmalas dzelzceļa elektrifikācijas projekts — 1. godalga.

Stud. mech. Rūdolfs Krievs par diplomdarbu „Dizelmotora spēka stacija kāja arsenālam Rīgā — 2. god. Stud. mech. Julījs Ozols par dip-

lomdarbu „Salaces hidro—elektriskā spēka stacija“ — 2. god. Stud. oec. Arturs Siliņš (m. 6315) par sacensības darbu „Latvijas bankas politika, — 2. god. Konk. darbu stud. jur. Armins Rūsis (m. 9518) par „Administratīvā justīcija“ — 2. god.

Stud. jur. Kārlis Vanags (9580) konk. darbu „Administratīvā justīcija — atzinības atsauksme. Stud. agr. Jānis Sudrabs par diplomdarbu „Kūdra kā augļu uzglabāšanas materiāls“ — 1. god. stud. silv. Pēteris Fūrmāns par diplomdarbu „Latvijas eglu tehniskās ipašības“ — 1. god. Stud. silv. Kārlis Birnbaum par diplomdarbu „Koksnes vērtības pieaugums sakārā ar izstrādāšanu Latvijas galvenos mežsaimniecības rajonos“ — 1. god. Stud. silv. Leons Bramanis par diplomdarbu „Lielā priežu smecernieka“ „Hylobius abietis L.“ izplatīšanās cēloni, kaitīgā darbība un apkāršanas paņēmieni“ — 2. god. Stud. teol. Edgars Jundzis (m. 3765) par tematu „Alberta Šveicera eschatologiskais uzskats par Jēzus dzīvi“, 2. god.

B. M.

Zinatniski paidagogiskais papildu presonāls 139 personas.

Stipendiātu atstātu pie Universitātes sagatavošanai uz akademisko darbību, bija 17.

Pārskata gadā Universitāti beiguši ar pirmo zinātnisko grādu 391 persona, kā vienmēr, visvairāk ar ārsta grādu 106 personas.

Par Latvijas Universitāses doktoriem promovētas 3 personas, 2 no filol. un filos. fak. un 1 medicinas. No 1927. gada 1. jūlija līdz 1928. g. 1. jūlijam Universitātē izdevusi Ls. 3.713.248,54. Ienēmumi: mācības naudas Ls 1.038.817, dazādi ienēmumi Ls. 42.948,13, Universitāte sanēma būtu minams nel. K. Morberga augstsirdīgais novēlējums, visa viņa manta. Tālāk architekta K. Pēkšēna architekturas biblioteka, Igaunijas pilsona Ezera manta apm. Ls. 2000 vērtībā un citi mazāki dāvinājumi.

Universitātē locekļu zinātniska darbība pārskata gadā bijusi ļoti rosīga,

kā pašā augstskolā, tā arī ārpus tās. 125 mācības spēki sarakstījuši gan lieklākus, gan mazākus darbus, kuji darīti pieejami plašākām aprindām. Publisku lekciju nolasījuši 76 mācības spēki.

Caur nāvi Universitātē apskatāmā laikmetā zaudējusi: medicinas fak. prof. Dr. med. Arseniju Starkovu, lauks. fak. prof. Jāni Bergu, filol. un filoz. fak. priv. doc. Dr. h. c. Jēkabu Velmi, prof. bij rektoru Dr. h. c. Ernestu Felsbergu, prof. Dr. h. c. Jēkabu Lautenbachu un inženier zinātņu fak. doc. Eduardu Ansonu. Godina viņu pieņiņu ar piecelšanos, un koris nodzied: „Integer vitae.“ — Uz lauksaimniecības tak. priekšlikumu Universitāte

uzvilkts smokings, un ir labākā gadījumā origināla atrakcija. Rezervēdams mācības par eleganci jeb t. s. eleganci a s m a būtisko pamatošanu savam nākošam rakstam šoreiz gributikai analizēt parastāko elegances dinamisko izpaudumu, un proti cilvēka kustībās.

Iedomās i m i e s cilvēku, kam laika diezgan, jo patiesi šādi tipi ir jau reti.

Tas visu graujošais lielpilsētas ritms, kas jau sāk iekarst Rīgas akademisko priekšpilsētu (geografiski nenoteicams, bet karjeriski vienīgi nojaušams jēdziens!), apdraud arī mūsu mierīgo „šlendrianu“, kura raksturs top jau nervozi. Viņš vairs nav, kā „vecos labos Métraines“ laikos, pats par sevi saprotams, viņš jau nepieder vairs pie studenta esencialiem rekvizitiem, jo viņš jau top par dramatisku elementu konvencionālā komangā, un kā tāds zaudē savu dabiskumu un līdz ar to eleganci.

Eleganti ir iet lēnām, nesteigties, mierigi sevi uztēmt ielas iespaidus,

neradīt no savas parādības senzacijas. Proti: nedurties ciemā acis, neuzkrustēdams ciemāsīmies cilvēku, kam vēl laiks iet pastaigāties. Viņam ir laika diezgan iet lēnam, ielās apskatīt skatu logus. Gilvēks, kas nesteidzas runāt agrāk par to brīdi, kad viņš zin, ko viņš grib teikt. Gilvēks, kam laika diezgan izdomāt savu domu līdz galam. Gilvēks, kas var sev atlauties gūt teatra izrādes iespaidus, jo viņam nav jāsteidzas tos formulēt, kā mūsu teatra „kritiķiem“. Gilvēks, kas var „amīzēties“, jo viņam nav jāsteidzas no vienas izpriebes uz otru, kā tiem „banāliem, kas grib būt „banāli“. Gilvēks, kas var beigt vienu lietu vai darbu, nesteigdamies jau ar otras sagatavošanu. Gilvēks, kam nav jāsteidzas uz sēdēm, jo viņam tādu nav, kā tiem sabiedriskiem darbiniekiem, kuri par varu grib „sēdot“ iegūt visvairāk lietotās ķermēja daļas hipertofiju. Gilvēks, kam nav „jādarbōjas“

ievēlējusi agronomu Jāni Mazvērti par agronomijas goda doktoru. Pēc tam rektors atplēsa aploksnes un paziņoja studentu vārdus, kuri darbi godalgoti (sk. rakstu „Godalgotie studenti“).

Aktu slēdza ar Universitāti veltito himnu „Līdzīgi saulei“.

Kā parasts, Universitātes gada svētku dienu noslēdza tradicionālais akademiskais vakars virsnieku kluba telpās. Akad. vakaru plkst. 9. vak. atklāja prorektors prof. A. Spekke ar runu, kuri sekija Stud. Padomes priekšsēdētāja Edg. Rempes runa par studentu dienas nozīmi un stud. padomes darbību. Koncertā daļā piedalījās prezidijs konventa vīru koris dirig. T. Kalniņa vadībā, kā studenti zoliisti uzstājās Vilma Bērziņš, Arn. Jēkabsons, un uz klavierem pavadija stud. R. Šmidts. Pēc koncerta sekija bālle. B. M.

Studijas pie mums un Vācijā.

(Speciālraksts „Studentam“).

Studentu dzīve Vācijā stipri atšķiras no mūsējās. Bet arī tur viņa visās pilsētās nav vienāda. Daudz kopīga studentu dzīvei ir vecajās universitāšu pilsētās, kā Heidelbergā, Jenā, Göttingenē; lielās pilsētās viņa atkal ir savādāka. Sei runa būs galvenā kārtā par Göttingenes universitāti.

Neskatoties uz to, ka Göttingene ir ne visai liela pilsēta (ap 40000 iedzīv.), viņas universitāti apmeklē apm. 3000 studenti; tā tad gandrīz desmitā daļa no pilsētas iedzīvotajiem ir studenti. Saprotama lieta, ka pie tādiem apstākļiem lielais studentu skaits uzspiež pilsētai savdabīgu nokrāsu. Studentu svētki ir arī pilsētas svētki. Pilsēta greznojas karogiem, ja universitāte ir kādas svinības, jeb ja tādas ir kādai no daudzajām korporācijām (pavisam 32), kurijs apvienot gandrīz visi studenti; dēļošie. Uzkrīt lielie veikali ar lepnam skatu logiem, kādi pat nav sastopami daudz lielākās nekā Göttingene pilsētās (bet bez universitātes), daudzie grāmatu veikali, kafejnīcas. Galvenās ielās, sevišķi vakaros, redz gandrīz tikai studējošos, daudzus no tiem raiņīs cepurēs, vēl raibākās, nekā tas ir mūsu korporantiem (Göttingenē korporanti krāsas nēsā tikai 2 gadus). Ja

jau problēmatisks. Viņš milā un kaislē arī nesteidzas, jo kamēr viņš skūpstā, viņš nedomā par ritdienas červoncu kursu. Divas darbības vienā laikā, arī ja viena ir „tikai“ doma, ir nelegances un tā tad atrakcijas kvintesence.

Bet galvenais, vai Jūs pazīstāt tādu cilvēku? Vai daudz vēl tādu studentu, kas iekšēji pārliecīnāti par savu: „ich gehe meinen Schleidrīan“, un kuriem siās nav ārējs zests?

Bruno Spilva.

Nav mana darīšana.

(Fejetons).

Alma Mater vienu dienu atpūtinājusi kājas, iecilpo savā desmitā dzīvības gadā. Teciņus mēs, viņas pavalstnieki, jožam tai pakal. Citam aizķeras kāja, vai nu aiz lielāka akmeņa, vai celmalas staba, tas paklūp, atpūšas kādu gadu un rikšo atkal. Laba daļa gan arī paliek grāvmalās guļam, labu daļu pat pārmet pāri grāvim, bet katrs pievedceļā dod jaunus pavalstnieku pulkus. Ir arī tādi, kas soli pa solim, nemaz nesteigdamies kāpj pa iebrukto ceļu. Ja nespēj saburtot ceļmalas uzrakstus, paprass ciemām, un pie katras lielāka šķēršļa mēnešiem krāj spēkus viņa pārvārešanai. Mainās tiem ceļā biedri, bet kas par to. „Lēnāk brauksi, tālāk tiks; kā vējš skrien, kā mīts atduras,“ viņi atrunājas un tikai minimuma bujuja pēc tie vienu otru reizi pāatrīna soļus. Bet ir arī tādi, kas ligodamies staigā no viena grāvja līdz otram, pamēģina iet pa vienu iebruktu ēzi, pa otru un nereti ievejas grāvi. Citi omuļīgakas iešanas pēc, citi sevis atbalsta pēc, citi siltu vietu, un vēl citi smuku cepuru pēc, sakērušies grupas tipina uz priekšu. Vai desmitos gada svētkos arī vēl būs 19 viriešu un 6 sieviešu korporācijas, un 66 šādas tādas organizācijas, nav man a darīšana, to jau mums tad pateiks. Baznīcā sakām un dejas zālē beidzām savus

Atvainojos

stud. oec.

Alb. Birznieka

priekšā par studentu karnevala ū. g. aiz pārpratuma pret viņu vērtīgiem apvainojumiem, kuri bija domāti citai personai.

stud. Kārlis Bētiņš.

fizikālās ķīmijas institūts (Tammaja); neskatoties uz to tur tiek veikti darbi, ar kādiem citur netiek galā ar varbūt desmitkārt plašākiem līdzekļiem.

Zināms, arī studentiem grūtāk strādāt sliktā telpā un paveciem aparātiem. Ari līdzekļi vajadzīgi diezgan lieli, jo ķīmiju studējošiem ar laiku jāiegādājas pašu līdzekļiem vesela laborātorija, jo visi trauki un ķīmikālijas darbiem jāpērk pašām. Nemot visu to vērā, var teikt, ka ķīmiju studēt mūsu universitātē pie labas gribas var tikpat sekmīgi,

kā Göttingenē jeb kādā citā Vācijas pilsētā, pie kam studijas pie mums ir vēl daudz lētākas. Strādājot pie diploma darba (Vācijā doktora darbs) ārziņju laboratorijas būs gan manāmas dažas priekšrocības, tomēr arī pie mums pie šī darba var strādāt diezgan labi, jo nejau arvien tie labākie darbi tiek pastrādāti tur, kur labāka iekārta. Tiem, kuri ir nodomājuši nopietni nodoties zinātnē jeb technikai, tomēr ir ieteicams, pēc studiju beigšanas, strādāt kādu laiku ārziņē.

Dr. chem. M. Stībaumans.

Māksla.

Blaumaja „Uguni“ Nacionālā teatri.

Blaumanis nenoveco un arī neno-vecos. Ista māksla ar savu koncentrēto izteiksmi, dzīvo tēlojumu un psicholoģiski pareizi veidotiem tipiem, paliek vienmēr dzīva un arī skatītāji, vai klauštījā gūst no tās arvien ko jaunu.

„Uguni“ visi notikumi risinās atkarīgi no cilvēku dvēseles dziļas, tās visos laikos, cik mierigi, cik steidzīgi, vai cik techniski pilnīgi tie arī nebūtu ir un paliek noteicējas, ikviena cilvēka likteņa gaitas veidotājas un vadītājas. Bez visa tā dramai ir sava pamata motivs, kas saistīts sevišķi ar Kristīnes tipu, un proti, milā cilvēks var aiziet bojā, vai arī pacelties. Aiziet bojā viņš var tad, ja viņš ir egoists, ja viņš prasa tikai sev, bet pacelties un arī ceļts, ja viņš iet un atdod sevi, ja iet kalpot ciemam.

Drama ar šīm savām atzinām, kas kristalizētas dzījos dvēseles pārdzīvumos, mums ir tuva un tāda viņa arī paliks. Ir arī apsveicama direkcijas rīcība, ka viņa vispār Blaumaja lugu dekoracijas liek gleznot tikai vienam māksliniekam un cēsas tās arī uzglabāt.

Tā būs ieturēta ziānmā mēra ārējā stila vienība, ko vēl papildina tā laika apģērbi. Tā Blaumaja lugām būs ne tik vien mākslinieciski-audzinoša, bet arī kultūrvēsturiska nozīme.

Tēlojumā tituljoma bij atkal mūsu viešnai Marijai Leiko. Psichologiski viņas Kristīnes veidojums bij dzīls un niansēts, taču balss un pašā viešnā kaut kāda jau agrāk iezīmēta pārdzīvotu vara, pa daļai atņēma Kristīnes tēlam ipatnējo dvēselisko noskaņojumu.

Visi pārējie tēlotāji ar Blaumani, tā sakot, jau sen ir sadraudzējušies. Daži tēli te jau sasniegusi savu pilnību. Lai minām tikai Edgaru (Jānis Ģermanis), vešerieni (Berta Rūmniek), Horsta madamu, Klengu un citus.

Skatītāju bija daudz, drama patika, un Blaumani jau arī var skatīties. Pātīstībā ikvienam viņš ir jāredz.

„Falstafs un pīncis Inga“
Dailēs teatris.

Sekspira tipi, kādi viņi arī nebūtu, no kādas jaužu šķiras viņš tos neņemtu, vienmēr ir dzīji patiesi un dzīji cilvēcīgi. Tas tādēj, ka Sekspirs bija labs dzīves un cilvēku pazīnējs, labs novērotājs. Un savā tēlojumā — tikpat dzīvi viņš attēlo nopietnus dramatiski noskaņotus cilvēkus, kā arī jautrus un bezbēdigus. No pēdējiem

tāds tad nu arī ir Falstafs, kas ir lielum lielās jaužu dajas pārstāvis. Viņš dūšigs dzērājs un ēdejs, reizēm melo, mil paliekties, bet arī baidās, ir glēvs. Falstafam līdzi iet un līdzi dzīvo princis Inga, Anglijas troņa mantinieks. Abi viņi iet pa krogiem un dzīvo bezbēdigu dzīvi. Bet kad princis uzkāpj troni, tad viņš vairs nepazīst savus vecos bedrus. Viņam tie tagad vairs nav vajadzīgi, jo viņš ir redzējis dzīvi un iepazinīs cilvēkus.

Falstafs paliek viens starp pārējiem krogus draugiem, kuri visi ir zināma mēra viņam līdzīgi. Taču Sekspirs tos visus ir bezgala dzīvi veidojis un viņu mutē ielicis lieliskas asprātības un dzives gudribu.

Lugas inscenējumā bij daudz pārsteidzošu fantazijas lidojumu. Tikai tēlojumā pašam Smilgim — Falstafam kustībās, visā tēla būtbā nebūt pietiekoši vajadzīgā komisma. Kārlis Veics kā princis, cauri visai savai bezbēdībai, lika izjust arī karaliskumu. Ar savu jaunību patika Žibalts kā Blakšķis.

Visumā, šo Dailēs teatra izrādi ieteicams apmeklēt, jo Sekspira humors un asprātības ir ierosinošas.

A. Veldē.

L. U. studēnu korporāciju P! K! konventa kora koncerts 6. oktobrī Jelgavā, Virsnieku kluba zālē, uzstājās L. U. stud. P! K! koris Viešstāvienības rīkotā vakarā. Kā zoliste piedalījās V. Bēriņš. Koris ar savu disciplinēto dziedājumu un brašo izpildījumu guva savu piekrišanu. Vairākas dziesmas tika atkārtotas. Dirigents T. Kalniņš izpelnījās puķu balvu.

B. Mol.

Studentu koru koncerts Vērmanā parkā. 30. septembrī Vērmanā dārzā, sakarā ar studentu dienām, notika koru koncerts. Piedalījās Studēnu korporāciju P! K! koris. Viršeņu korporāciju P! K! koris un Dziesmuvara Iztrūka Universitātes koris. Koncerts bija pulcinājis lielu klausītāju skaitu. Lielākā daļa dziesmu jau bija dzirdētas minēto koru atsevišķos kontertos.

B. Mol.

Studentu organizacijas.

Studenti — duelanti.

(lesūtīts.)

Iz vēsturiska patiesība, ka cilvēki vispār ir pārak iecietīgi pret jaunumu, it sevišķi vēl, ja šis jaunums iesaknojies un ja tas tieši neskāj personīgās intereses. Un tikai tad, ja šis intereses aizskartas, indivīds it kā pamostas, bet tad jau parasti ir par vēlu, lai zaudētu atgūtu. Vai ar dažu dienu atpakaļ notikušo studentu dueli nav tāpat? Kad noticis jau kliedzoss fakti, kad laupita jauna dzīvība, kad vecākiem atņemts viņu loļojums, tikai tad studejošas dzīrdamas nosodošas piezīmes un sabiedrība klausās un nevar saprast, kā tas viss varēja notikt, no kam tas nāk, ka vēl šo baltu dienu zināmu studentu daļa var uzglabāties šīs nekultūrālās viduslaiku parašas. Teikšu vēl vairāk, studentu korporācijas ar šīm parašām pat lepojas, uzskata dueli par „goda lietu“, kurai jāpurē pat dzīvība. Bet iekš kam tad patiesībā šī „goda lieta“ pastāv?

Vai tad, ja apvainojumam, — kuŗš nācis no vienas puses, — pretīm nostāda aklu atriebību, caur to šis incidents pārvēršas par goda lietu? Un kuru tad no duelantiem lai uzskata par to goda viru, kuŗš savu godu skistījis, vai to, kuŗš otram atņēma dzīvību, vai arī nošauto, kuŗš labprātīgi stājies, lai nelietis pret viņu pa celtu roku?

Es domāju, godu var aizstāvēt tikai godīgiem līdzekļiem un savu dzīvību mēs drīkstam ziedot tikai kādas augstākas taisnības labā, bet nevis tad, kad tikai aizkarta mūsu mazā patīliiba. Tā riskējot ar savu dzīvību mēs noziedzamies ne tikai pret saviem vecākiem un līdzcilvēkiem, bet pret visu sabiedrību. Vai nebūtu pienācis laiks korporāciju locekļiem padomāt, ka latvju studentiem neiederas savu laiku pārdzīvojušu zināmu šķiru parašu atdarināt.

Šīs šķiras bez darba un uz citu rēķinu dzīvot kultivēja iedomību, seklo izdzīvi, menzuras, dueļus un āzēšanu. Tagad laika gars mūs aiznesis tālu prom no šīs pagātnes, — sauc mūs uz darbu un godīgu dzīvi un tāpēc arī latvju studentu dzīve ir jāpilda ar jaunu vērtīgu saturu, lai tādējādi mūsu centienos attaisnotos tautas septiņu simtu gadu sapnis par brīvību un taisnību. Tāpēc — ne atsveināties, ne aizmirst sava tēva sētu, nepušķot sevi ar iedomību un svešu tautu parašām, bet gan tuvoties tautai. Un tikai tad, kad mums būs šī apzīņa, tauta citā garā skatisies uz studentiem un ar lielāku pajaušanos nodos jaunās paaudzes rokas grūtā, neatlaidīgā darbā un cīņās uzkrātās vērtības. Darbs un tiks lai ir mūsu gods un taisnība, to lai stādam augstāk par savu sauro patīliibu! Ja studentu korporācijas nespēj iet šo ceļu, tad cerēsim, ka jaunās disciplinētās studentu organizācijas vienotnes un konkordijas, kuras šāl virzienā spērušas kauču vēl pīrinos, tomēr jau drošos soļus, pildis latvju studentu dzīvi ar jaunu saturu. Līdz ar to būs jāsadrūp viduslaiku parašām, kurām nav vairs vietas istās latvju studentu organizācijas un jaizzūd būs ne tikai dueļiem, bet vēl daudzām negativām un nosodāmām parādībām mūsu studentu dzīvē. Stud. iur. Er. Hūns.

C. I. E.

1928. g. kongress notika Parīzē no 11—24. augustam. Lielu dzīvību kongresā ienesa prezidenta un viceprezidenta pārvelēšana, jo uz minētiem posteņiem pretendēja vairāku valstu prieķstāvji. Līdzīnējā prezidenta Martini vietā nāca Basnals (Anglija) — pēc savstarpējās vienošanās IX Romas kongresā. Uz viceprezidentiem uzstādīja kandidātus no Turcijas, Dienvidslāvijas, Amerikas un Baltijas valstīm — Latvijas, levēlēja E. Rempi (Latv.) — Paletscheka vietā, bet viceprezidentu Graesleru ievēleja otro reizi. Sekretāru arī atlājālīdzīnējā — Dr. Baschers (Bulgārija). Galvenā kongresa darbība norisinājās

„Gaudeamus'a“ variants.

Jau sen biju dzīrdējis, ka Vācijas studentes dziedot kādu „Gaudeamus'am“ līdzīgu dziesmu, kuras teksts mazliet atšķiras no parastā Kindlebena Gaudeamus'a. Nevilus man nāca rokas kāda 1898. gadā Maskavā izdota studentu dziesmu grāmatiņa. Šīt grāmatiņā starp citu pievest studentu gaudeamus'a teksts, kādu pagājušā gadu simteņa otrā pusē dziedājušas Cūriches studentes:

1. Gaudeamus igitur,
Virgines dum sumus.
Post ludos gratos amoris,
Post molestias uxoris
Nos habebit humus.
2. Ubi sunt, qui ante nos
In mundo fuere?
Vadite ad superos,
Transite ad inferos,
Ubi jam fuere.
3. Vita nostra brevis est,
Brevi finietur,
Venit mors velociter,
Rapiit nos atrociter,
Nemini parceret.
4. Vivat academia,
Vivant professores,
Vivat membrum quodlibet,
Vivant membra quaelibet,
Semper sint in flore.
5. Vivant omnes juvenes,
Nobiles, studiosi,
Vivant et avunculi
Cognati, homunculi,
Fortes, laboriosi.
6. Vivat et respublica
Et qui illam regit,
Vivat nostra civitas,
Maecenatum caritas,
Quae nos hic protegit!
7. Pereat tristitia!
Profligatum genus!
Pereant discordiae!
Vivant coeli incolae,
Amor atque Venus!

K. Upsteleja.

Lielā izvēle

no ārziņju, lekšķemju audumiem, kungu un dāmu uzvalkiem, mēteļiem rūdens un ziemas sezonai.

Jaunākie fasoni, darbs pirmklaiss. Cenas mērenas pie drēbniekiem.

K. Miezis un K. Strēms
(Maskavas un Rīgas amatmeist.)

Rīga, Karlīnes ielā 35. Tālr. 32200.

komisijas un par to spriest var pēc komisijas pieņemtām rezolūcijām. I. komisija — Izpildu komisijas ziņojums par pagājušo gada darbību. Visu valstu priekšstāvju ziņojums par viņu darbību. Attiecību noskaidrošana starp Eiropas studentu apvienībām un pārējiem kontinentiem. Bulgārijas-Iugoslāvijas konflikts, Somijas konflikts, Francijas — Italijas konflikts. Pieņem rezolūciju: Konfliktu izskata cauri vienigi izpild komisija un ja visi mēģinājumi nokārtot savstarpēji ir bez panākumiem jautājums noliekiams dienas kārtībā, izsludinot mēnesi iepriekš; abām pusēm jāpiedalās. Statutu grozījumi: statusus var nekavējoši grozīt ja $\frac{3}{4}$ balsis ir par to. Tieks užņemti jauni biedri: Meksika ar balstiesibām pēc 6 mēnešiem, Albanija — membre libre. Noraida: Egipti, Haiti, Argentīnu, Costa Riku un Lietuvu. Pieņem budžetu. No biedru maksām ienākušas summas 11100 fr. nolemj izlietot kārtējiem uzdevumiem, bet dāvinājumu no summas 9750. fr. ārkārtējiem. Paaugstina biedru maksas par 50% t. i. no 1, 2, 3, sant. no personas uz 1, 5, 3, u., 5, 3. Sadarbība ar Tautu savienības Intelektualās kopdarbības institūtu. Detusche Studentenschaft und Studentenverband lieta. Vēlēšanas. (Turpmāk vēl).

J. V.—s.

Vēstule redakcijai.

I. god. redaktora kngs!

Nosūtu Jums pārskatu par Estijas Akad. Siev. biedrību ievietošanai Jūsu cien. laikrakstā „Students.“ Ja

Latv. akad. sievietēm būtu interese par mīnēto biedrību, esmu ar mieru arī turpmāk sniegt attiecīgas ziņas. Informācijas dēļ lūdzu griezties pie manis caur Akad. Siev. biedrību (Ē A N Ühing), Jaani tān, 16, Tartu-Terbatā) jeb arī uz manu personīgo adresi Tartu-Terbatā, Jakobi tān 58.

Augstscientbā.

D. O. L. G. M. A. D. I. S. S. O. N.

Kā darbojas Akad. Siev. biedrība Estijā.

Estijas Akad. Siev. biedrība (Eesti Akad. Naiste Ühing) iesāka savu darbību 1926. g. Tērbatā — Tartu ar 33 biedrenēm. Tagad biedrība apvieno jau ap 100 augstskolu beigušo sieviešu un viņas darbība ir stipri plašinājusies. Tallinā ir nodibināta Akad. Siev. biedrības nodaļa.

Biedrības mērķis ir apvienot un attīstīt akademisko sieviešu kopējās intereses, pabalstot tās gatīgi un materiāli un aizstāvot sieviešu tiesības kā akadēmiskā, ta arī sabiedriskā un valsts dzīvē. Lai šīs idejas dzīvē izvestu ir iestājuses Estijas biedrība Starptautisko Akad. Siev. Savienībā (International Federation of University Women), kurās mērķis ir veicināt saprašanās un draudzības jātu attīstību visu tautu akademisko sieviešu starpā. Šai Savienībā ir uzņemtas 27 tautu akad. siev. biedrības. Ārziņju akad. siev. biedrības ir piegriezūs starp citu lielu vērtību starptautisko stipendiju dibināšanai, kas dod iespēju izglītoties un papildināties zinībās citu zemju augstskolās. Arī Estijas biedrībai biji iespēja uzstādit savas kandidātes uz Amerikas, Australijas un Anglijas stipendijam kā arī iegūt pabalstu savai kandidātei priekš skolotāju vasaras kursiem Londonā.

Savstarpējās saprašanās un draudzības sekmēšanai ir nodibināti lielakās ārziņju pilsētās (Parīzē, Romā, Londonā, New-Yorkā, Vašingtonā u. c.)

savi nami — Clubhouse — kur ārziņju biedrenēm ir iespējams uzturēties ceļojuma laikā. Šovasar grib Estiju apmeklet Savienības prezidente doc. dr. Gleditch, lai iepazītos ar Estiju un tās Akad. Siev. biedrību. Estijas biedrība atkal cer sarikot ekskursiju uz Ungariju un Tiroli, lai iepazītos ar ārziņju akad. siev. biedrībām.

Estijas Akad. Siev. biedrība ir piedalījusies caur savām delegātēm Savienības Konferencē Amsterdamā un pagājušā vasarā Padomes Apspriedēs Vinē. Bez tam Estijas biedrība jem dalību arī audzināšanas un skolas programmu apvienošanas komisijā, kuras apspriedes notiek pašlaik Luksemburgā.

Caur Starpt. Akad. Siev. Savienību uztur Estijas biedrība sakarus arī ar Tautu Savienību un tās orgāniem, sevišķi ar Intellektualās Kopdarbības Institūtu.

Kas attiecas uz biedrības iekšējo darbību, tad tā ir noorganizēta sekcijas. Biedrības priekšgalā stāv valde, sastāvoša no 7 locekļiem. No sekcijām visrosīgāki darbojas izglītības: tā izlaida anketu, lai noskaidrotu trūkumus vidus skolu organizācijā. Anketā rāda, ka sieviešu vidus skolas būtu vēlama sieviete — priekšniece, ja tai ir vajadzīgās audzinātājas un organizātore spējas un arī sieviete — ārsti, ka higienas skolotāja un skolas ārsti. Bez jau minētās biedrībā darbojās vēl juridiskā, propogandas un anketas sekcijas.

Biedreju savstarpējai tuvināšanai un intereses modināšanai pret biedrību plašākās aprindās ir sarīkota vesela rinda klubu — vakaru, kā arī atklātas lekcijas un referātu vakari.

Est. Ak. Siev. biedrība ir vēl jauna savā 2 gadu pastāvēšanas laikā tā nav vēl paspējusi daudz ko veikt. Ir skaidrs, šī biedrība izvērtīsies par organizāciju, kas apmierina pirmkārt

akademisko sieviešu garīgās prasības. Bet biedrība grib sekmēt arī valsts un sabiedriskās dzīves attīstību, sevišķi kas attiecas uz sievietes tiesiska un sociālā stāvokļa uzlabošanu.

Dr. O. Madisson.

Universitātes ziņas.

Tekošā semestri pierakstīšanās uz priekšmetiem atļauta līdz š. g. 20. okt.

Tautsaimniecības nodaļa.
Doc. L. Ausējs eksaminēs pēc līdzšinējās programmas politiskā aritmētikā un apdrošināšanas matemātikā tīkai līdz 1928. g. beigām. Pēc tam pārveidos programu.

Doc. V. Vitols noturēs abzolvēšanas klauzuru tirdznieciskā rekināšanā 18. okt. š. g., 29. klausītavā no 9—13. Piedalīšanās tiem studentiem, kas vēlas fakultātes kursu beigt šī māc. g. decembrī, janvara un maija sesijās.

Kimijas fakultāte. Doc. J. Auškaps eksaminēs otrdiēnās pulkst. 10-os.

Prof. Centneršvers eksaminēs katru piekdienu no 13—14.

Doc. Adams noturēs pārbaudījumus techniskā mechanikā trešdiēnās. Pierakstīšanās runas stundās.

Medicīnas fakultāte. Doc. L. Ābolīns noturēs minimuma eksamenus medīkiem zoologijas klausītavā: otrdiens, 16. X. no p. 12., piekdiens 19. X. no p. 9 $\frac{1}{2}$, sestdiens 20. X. no p. 9 $\frac{1}{2}$. Jāpierakstās līdz 15. okt. Pārējos studentus eksaminēs no 22. okt.

Nāk. „Studenta“ nrs. iznaks:

25. oktobri. Saturā: Fr. Junījs: „Būt vai nebūt“, Anna Bergs: „Studijas Berlīnes dārzkopības augstskolā“, Br. Spilva: Eleganciņa sešējs 2^a, J. V.—s.: „C. I. E. u. d. c.

Atbildīgais redaktors: Jānis Ārens.

Redaktors: „Studenta“ koleģija.

Izdevējs:

L. U. studentu vlenotņu „VIEINKOPA“

Mūsu mīlais biedrs

stud. chem.

Alfrēds Elsis

miris 27. septembrī š. g.

Viņu piemiņā paturēs

L. U. ķīmijas fakultātes studējošo biedrību.

Jaunas muzikalijas.

Nupat iznāca:

Ata Kaulīna

„GAUDEAMUS“

nopletnas un studentu dziesmas ar vieglu klav. bezbēdgas pavadijumu.

1. burtn. Ls 2,80

Krajumā visos grāmatu un muzikal. veikalos.

Turpat dabujamas tā paša autora 2, 3 un 4-bals. dziesmu krāj. pamat- un vidusskolām un kom. oper. „JECITIS“ eksam. priekšvakārā.

Rasetnes, orig. RICHTER un c. fabr. Logaritm. linejali sist. RIETZ* u. ELEKTRO. Zīmēj. papīrs SCHÖLLERHAMMER.

un visi citi zīmēšanas piederumi AUGSTSKOLAS AUDZEKNIEM — RABATS.

Holländer un Friedländer

dib. 1903. g. Valņu ielā 31. dib. 1903. g.

Atgriezos no ārziņiem un turpinu moderno deju stundu pasniegšanu

Kn. Helene Kropotkina
Iepriekš. pieteikšanās no pl. 2—4 un 6—7

Muitas ielā 2 dz. 13. Tālr. 28388

Savā kosmetikas kabinetā

Lielā Grēcinieku ielā 24.
Tālr. 21286.

Atjaunoju pieņemšanas stundas atkal katru dienu no plkst. 10—12 un 3—6.

Emmy Grebzde.

Foto-Atelje
Hebensberger

un Ko.

Ip. A. Zvirbulis

Elizabetes ielā 49,
Tālr. 27378.

Atvērta arī svētdienās.
Studejošiem cenas pazeminātas.

Doma Muzejs
atvērts svētdienās
no plkst. 11—2.

Valodu kursi
P. Berlitz

Vietējās, angļu, franču, itāļu un
citās valodās

Blaumanu ielā 9

Runas stundas no p. 5—7 vak.

Direktors
emer. P. Vestberg.

Pastāvīgi krājumā par vislētākām cenām:

MANUFAKTURAS PRECES

no labākām Latvijas un ārziņju fabrikām:

Dāmu kleitu drānas, vilnas, kokvilnas,

Kungu uzvalku un mētelu drānas,

Visi drēbnieku piederumi,

Linu audekli, pusaudekli,

Madapolams, nansuks,

Vatētas gultas segas,

Aužamie diedzīni,

Galvas lakatiņi.

VAIRUMĀ. — Centralā — Savienībā — „KONZUMS“ — MAZUMĀ. — RIGĀ — Dzirnavu ielā 68.

L. U. Akademiskā vakarā, Virsn. kluba telpās, 28. IX. 28.

pazaudēts zelta gredzens.

Atradēju lūdz nod. Blaumanu ielā 34, M-me Mary sal.

Lasat un izplatat

„Studentu“